

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

คู่มือการปฏิบัติงาน

กระบวนการจัดทำแผนจัดการคุณภาพ
สิ่งแวดล้อมด้านการจัดการมลพิษในระดับพื้นที่

จัดทำโดย

ส่วนแผนสิ่งแวดล้อม

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๔

คำนำ

คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงานเล่มนี้เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานขององค์กรในการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๔ เป็นการรวบรวมกระบวนการจัดทำนโยบาย แผน มาตรการของส่วนแผนสิ่งแวดล้อมตามกรอบภารกิจของสำนักงาน โดยนำเสนอกระบวนการปฏิบัติงานของกระบวนการหลัก ซึ่งได้แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนในการปฏิบัติงานตามรายละเอียดของงานว่ามีจุดเริ่มต้นและสิ้นสุดของกระบวนการเพื่อกำหนดเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงานเพื่อให้ได้งานที่มีคุณภาพตามที่กำหนด

ดังนั้นส่วนแผนสิ่งแวดล้อม จึงจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานกระบวนการจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้านการจัดการมลพิษในระดับพื้นที่ เพื่อให้การปฏิบัติงานมีความโปร่งใสและลดความเสี่ยงของการทุจริต ส่วนแผนสิ่งแวดล้อมจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า นอกจากประโยชน์ของผู้ปฏิบัติงานโดยตรงแล้ว ยังจะเป็นประโยชน์ต่อผู้มารับบริการเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจถึงขั้นตอนและรายละเอียดของกระบวนการต่างๆ

ส่วนแผนสิ่งแวดล้อม
สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๔

คู่มือการปฏิบัติงาน

กระบวนการจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้านการจัดการมลพิษในระดับพื้นที่

๑. บทนำ

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๔ มีภารกิจและหน้าที่ตามกฎหมายกระทรวงในการจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้านการจัดการมลพิษในระดับพื้นที่ โดยยึดกรอบและแนวทางภายใต้แผนระดับที่ ๑ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนระดับที่ ๒ ได้แก่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศและนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ แผนระดับที่ ๓ หมายถึงแผนที่จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของแผนระดับที่ ๑ และแผนระดับที่ ๒ ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือจัดทำขึ้นตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้านการจัดการมลพิษในระดับพื้นที่ จึงเป็นแผนระดับที่ ๓ ที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นกลไกในการแปลงยุทธศาสตร์และนโยบายระดับชาติไปสู่การปฏิบัติ อีกทั้งยังใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหามลพิษในระดับพื้นที่ให้สามารถดำเนินงานสู่การปฏิบัติเพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “น้ำต้องสะอาด อากาศต้องบริสุทธิ์ หยุดปัญหามลพิษเพื่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน” ตามเป้าหมายที่กำหนดเพื่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

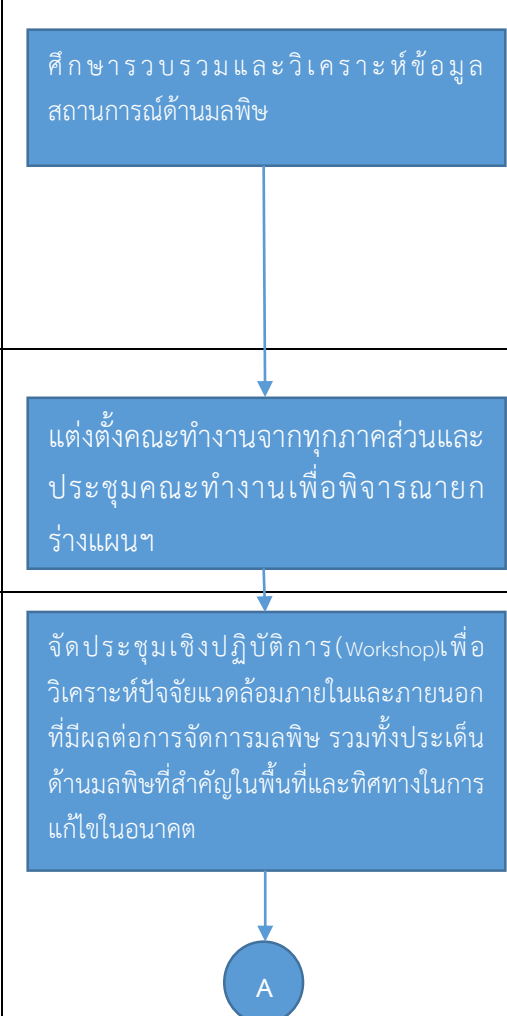
๒.๑ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานที่ดีให้กับบุคลากรของส่วนแผนสิ่งแวดล้อมและผู้ที่เกี่ยวข้อง

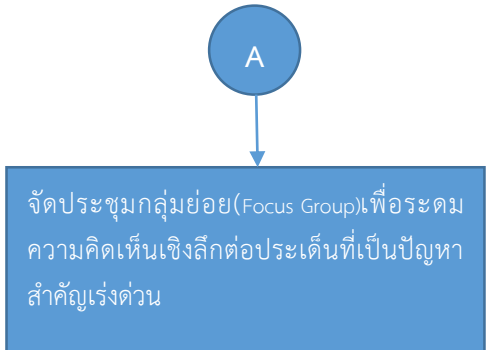
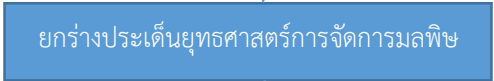
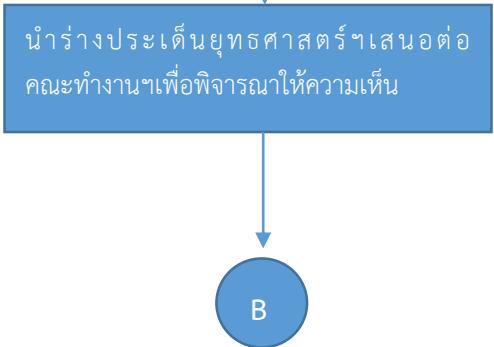
๒.๒ เพื่อเป็นการแสดงวิธีการทำงานที่สามารถถ่ายทอดให้กับผู้เข้ามาปฏิบัติงานใหม่ พัฒนาการทำงาน เป็นมืออาชีพ และให้บุคลากรสามารถทำงานแทนกันได้

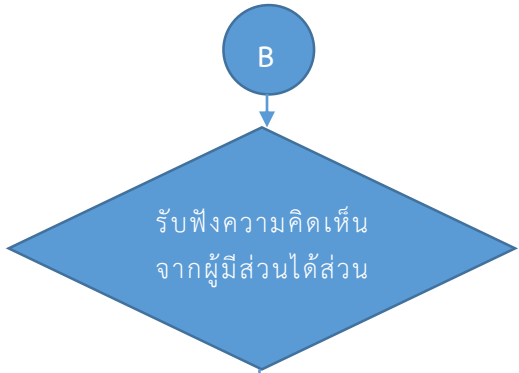
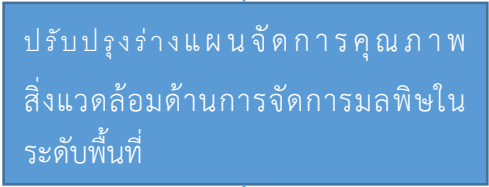
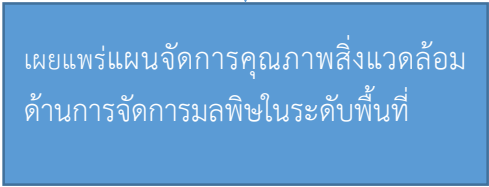
๓. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

คู่มือการปฏิบัติงานนี้ครอบคลุมขั้นตอนการจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้านการจัดการมลพิษในระดับพื้นที่ เริ่มตั้งแต่การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์ ตลอดจนแนวโน้มด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประเด็นปัญหาในระดับพื้นที่ การจัดทำร่างยุทธศาสตร์/กลยุทธ์และมาตรการในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมจากภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน สถาบันการศึกษาและภาคประชาชน เพื่อให้เกิดการยอมรับต่อมาตรการที่กำหนด จัดประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นและจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น รวมทั้งข้อเสนอแนะจากทุกภาคส่วน โดยแต่ละขั้นตอนได้ระบุรายละเอียดของงาน ข้อมูลป้อนเข้า ผลผลิต รวมถึงกำหนดผู้รับผิดชอบ โดยมีรายละเอียดดังแผนภาพกระบวนการจัดทำแผน

แผนภาพกระบวนการจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้านการจัดการมลพิษในระดับพื้นที่

ลำดับ	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	รายละเอียดงาน	ข้อมูลป้อนเข้า	ผลผลิต	ผู้รับผิดชอบ
๑	ศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล สถานการณ์ด้านมลพิษ 	๓๐ วัน	ศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ ข้อมูลสถานการณ์และ แนวโน้มด้านมลพิษในพื้นที่ รวมถึงนโยบายและแผนของ หน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง และผลการดำเนินงานแก้ไขใน ปัจจุบัน	นโยบายและแผนของ หน่วยงานต่างๆที่ เกี่ยวข้อง	ข้อมูลผลการวิเคราะห์ สถานการณ์ แนวโน้มและปัจจัย ที่มีผลต่อการจัดการด้านมลพิษ ในพื้นที่	ผส.
๒	แต่งตั้งคณะทำงานจากทุกภาคส่วนและ ประชุมคณะทำงานเพื่อพิจารณายก ร่างแผนฯ	๑๕ วัน	-จัดทำวาระการประชุม -คัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย -จัดทำหนังสือเชิญประชุม -จัดทำสรุปรายงานการ ประชุม	สถานการณ์/ประเด็น ปัญหาด้านมลพิษ	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของ คณะทำงานและรายงานการ ประชุม	คณะทำงาน
๓	จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เพื่อ วิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมภายในและภายนอก ที่มีผลต่อการจัดการมลพิษ รวมทั้งประเด็น ด้านมลพิษที่สำคัญในพื้นที่และทิศทางในการ แก้ไขในอนาคต A	๑๕ วัน	-จัดประชุมเชิงปฏิบัติการและ การแบ่งกลุ่มระดมความ คิดเห็น -แบบสอบถาม	-ผลจากข้อ ๑	-รายงานผลการประชุมและผล การวิเคราะห์ SWOT -ประเด็นสำคัญและทิศทางที่จะ นำไปสู่การแก้ไขปัญหา	ผส.

ลำดับ	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	รายละเอียดงาน	ข้อมูลป้อนเข้า	ผลผลิต	ผู้รับผิดชอบ
๔		๔๕ วัน	จัดการประชุมกลุ่มย่อย จังหวัดละ ๑ ครั้ง	-ผลจากข้อ ๓	-รายงานผลการประชุมและประเด็นเชิงลึกที่เป็นสาเหตุสำคัญของปัญหาเพื่อนำไปสู่การกำหนดแนวทางและมาตรการแก้ไข	ผส.
๕		๓๐ วัน	นำผลจากข้อ ๑ ข้อ ๓ ข้อ ๔ มาวิเคราะห์และจัดทำร่างประเด็นยุทธศาสตร์ แนวทาง/มาตรการ	-ผลจากข้อ ๑ ข้อ ๓ และข้อ ๔	-ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านมลพิษในพื้นที่	ผส.
๖		๓๐ วัน	-จัดประชุมคณะทำงานฯเพื่อพิจารณาให้ความเห็นต่อประเด็นยุทธศาสตร์และร่างกรอบแนวคิดและทิศทางของร่างแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้านการจัดการมลพิษในระดับพื้นที่	-ผลจากข้อ ๕	-ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะทำงานฯและรายงานการประชุม -ร่างกรอบแนวคิดและทิศทางของร่างแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้านการจัดการมลพิษในระดับพื้นที่	คณะทำงาน

ลำดับ	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	รายละเอียดงาน	ข้อมูลป้อนเข้า	ผลผลิต	ผู้รับผิดชอบ
๗		๓๐	-จัดสัมมนารับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง	-ผลจากข้อ ๖	-ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ -รายงานผลการจัดสัมมนารับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน	ผส.
๘		๑๕	-ปรับปรุงร่างกรอบแนวคิดและทิศทางของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้านการจัดการมลพิษในระดับพื้นที่	-ผลจากข้อ ๗	-แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้านการจัดการมลพิษในระดับพื้นที่	ผส.
๘		๑๕	-จัดประชุมเพื่อถ่ายทอดแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้านการจัดการมลพิษในระดับพื้นที่			ผส.